

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการศึกษาและได้ผลสรุปของการศึกษารวมทั้งอภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายในการวิจัย
2. สมมติฐานในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ วิทยฐานะ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง เพศ วิทยฐานะ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2,695 คน ประกอบด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 (2557, มิถุนายน 10) จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 142 คน และครู 1,127 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 (2557, มิถุนายน 10) จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 155 คน และครู 1,271 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอน (finite population) จึงใช้สูตรของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (สุริย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2553, หน้า 34) การศึกษาทั้งหมด 348 คน ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดเล็ก เป็นชั้นภูมิ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างนั้นผู้บริหารมีจำนวนน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารเป็น ร้อยละ 40 ตามขนาดของสถานศึกษา และลดจำนวนกลุ่มตัวอย่างครู ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 140 คน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 208 คน ในการสุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาและตำแหน่งเป็นชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบตรวจสอบรายการ (check list) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทางทฤษฎีจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและตัวแปรที่ต้องการวัด แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อมีค่า 0.80-1.00 และนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปดำเนินการทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.824

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอหนังสือจากคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษา และขอหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) การเปรียบเทียบโดยการทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (L.S.D.) ของฟิชเชอร์ (Fisher's)

สรุปผลการวิจัย

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่าในภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้

1.1 ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ภาพรวมและทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความต้องการของความสำเร็จอย่างชัดเจน 2) มีการกำหนดวิธีการดำเนินงานให้ครอบคลุมหลักสูตรสถานศึกษา และ 3) มีการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการที่เป็นของสภาพสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

1.2 ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ภาพรวมและทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) มีการนำผลการประเมินมาตรฐานและตัวชี้วัดใดไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดมาพัฒนา และปรับปรุง 2) มีการสนับสนุนปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน และ 3) มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการจัดทำแผนในภาคเรียนต่อไปหรือปีการศึกษาต่อไป ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ มีการวิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ต้องปรับปรุงของสถานศึกษา

1.3 ด้านจัดทำรายงานประจำปี ภาพรวมและทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) มีการตรวจสอบและปรับปรุงรายงานการประเมินตนเอง 2) มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประเมินครอบคลุมทุกโครงการ/กิจกรรมเพื่อประกอบการจัดทำรายงาน และ 3) มีการจัดทำรายงานตามกรอบและแนวทางที่กำหนดไว้ ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด

1.4 ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ภาพรวมและทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) มีการแบ่งเวลาหรือบริหารเวลาตามแผนที่ได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสมและชัดเจน 2) ผู้บริหารให้คำปรึกษากับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และ 3) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับความสามารถในการบริหารและการดำเนินงาน ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้

1.5 ด้านประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ภาพรวมและทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) มีการประเมินด้านการบริหาร

จัดการของสถานศึกษา 2) มีการประเมินผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ และ 3) มีการนำผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่อง ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ มีการประเมินโดยบุคคลภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.6 ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา ภาพรวมและทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) มีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ 2) มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และ 3) มีการจัดระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ มีการตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.7 ด้านติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา ภาพรวมและทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) มีการเปิดเผยการตรวจสอบต่อสาธารณชนเพื่อทำให้รับทราบถึงปัญหาและอุปสรรค 2) มีการเสนอมาตรการเร่งรัดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 3) มีการนำผลการตรวจสอบไปปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ มีการจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และมีการแจ้งผลการตรวจสอบให้สถานศึกษาทราบ

1.8 ด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมและเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการดำเนินงาน 2) ผู้ดูแลรับผิดชอบควรมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และ 3) มีการกำหนดกรอบข้อมูลที่จำเป็นต่อการวางแผน ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ ตระหนักถึงความจำเป็นในการเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี มีดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา และจัดทำรายงานประจำปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามเพศภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจัดทำรายงานประจำปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผู้วิจัยมีหัวข้อในการอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันหน่วยงานต้นสังกัดให้การสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ ความสามารถในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง กระบวนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพตามกรอบนโยบายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมชาติ แก้วขาว (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยเป็นดังนี้ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับแรก ภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความต้องการของความสำเร็จอย่างชัดเจน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทำให้สามารถวางแผนการดำเนินงานและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษารู้เป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน มุ่งสู่ความสำเร็จจากเป้าหมายเดียวกัน ส่งผลให้ภาพรวมด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชา ปัญญาพานิช (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่สอง ภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการนำผลการประเมินมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดมาพัฒนา และปรับปรุง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผลการประเมินเชิงประจักษ์จากมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เมื่อดำเนินการวางแผนนำข้อบกพร่องและปัญหาที่พบมาดำเนินงานปรับปรุง และพัฒนาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียน และสถานศึกษา จะทำให้ผลการประเมินมีระดับการพัฒนาสูงขึ้นตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีวิน ทองศรี (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านจัดทำรายงานประจำปี มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่สาม ภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการตรวจสอบและปรับปรุงรายงานการประเมินตนเอง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การประเมินตนเองเป็นกระบวนการในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ตนเอง เป็นสิ่งที่ต้องมีการปฏิบัติและสอดคล้องกับการเปิดใจกว้างยอมรับข้อบกพร่องนั้น ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชา ปัญญาพานิช (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดทำรายงานประจำปีอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่สี่ ภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการแบ่งเวลาหรือบริหารเวลาตามแผนที่ได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสมและชัดเจน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ไม่ว่าการดำเนินงานในลักษณะใด ๆ ก็ตาม หากมีการปรับเวลาให้เหมาะสมแล้ว ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของงาน อันเนื่องมาจากความสามารถและพลังกำลังในการปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการกำหนดเวลาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสม เพื่อผลงานที่มีคุณภาพตามเป้าหมายที่ต้องการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสี่ยม เป้าเล็ก (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่ห้า ภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการประเมินด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การประเมินผลการบริหารจัดการของสถานศึกษา เป็นการประเมินในภาพรวมเพื่อหาจุดบกพร่องของการวางแผนงาน การกำหนดนโยบาย การสั่งการ ควบคุม รวมถึงการดำเนินงาน เพื่อหาแนวทางแก้ไขและนำมาปรับปรุง พัฒนาให้การบริหารจัดการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีวิน ทองศรี (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่หก ภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า คุณภาพที่พึงประสงค์ คือเป้าหมายที่ต้องการ เป็นผลจากการดำเนินงานให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการ โดยอาศัยความ

รับผิดชอบ ความรู้ ความสามารถ และความร่วมมือร่วมในสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชา ปัญญาพานิช (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานอยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่เจ็ด ภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการเปิดเผย การตรวจสอบต่อสาธารณชนเพื่อทำให้รับทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลทางด้านปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษามีจุดประสงค์ เพื่อต้องการขอความช่วยเหลือในการร่วมมือ ร่วมใจกันระดมความคิดและทรัพยากรต่าง ๆ มา ใช้การดำเนินงานเพื่อให้ปัญหาต่าง ๆ นั้นลดน้อยลง แต่ข้อมูลที่ต้องการเผยแพร่นั้นต้องอยู่ใน กรอบของความเหมาะสมเพียงพอด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสงี่ยม เป้าแล้ง (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.8 ด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับสุดท้าย ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดระบบสารสนเทศให้เป็น หมวดหมู่ ครอบคลุมและเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการดำเนินงาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ระบบ สารสนเทศเป็นข้อมูลที่มีประสิทธิภาพที่ได้จากการรวบรวมจากข้อเท็จจริงต่าง ๆ ผ่าน กระบวนการประมวลผลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีความสมบูรณ์เพียงพอต่อการนำไปใช้งาน รวมถึงกระบวนการจัดเก็บที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดระเบียบให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อความสะดวก ในการนำสารสนเทศนั้น ๆ ไปใช้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีวิน ทองศรี (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดระบบสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ใน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต้อง อาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดการประสานงานที่ดี ส่งผลต่อคุณภาพของงานใน สถานศึกษาให้ตรงตามความต้องการของมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ชีวิน ทองศรี (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เปรียบเทียบการดำเนินงาน

ตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าประกันคุณภาพและครูผู้สอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การวางแผนของผู้บริหารสถานศึกษาในการมอบหมายงานให้บุคลากรรับผิดชอบ พิจารณาจากความรู้ ความสามารถเป็นหลัก ส่วนทางด้านเพศ เป็นองค์ประกอบรองที่ต้องอาศัยผลกำลังในการดำเนินงานในสถานศึกษาที่แตกต่างกันออกไป แต่ทุกงานในสถานศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือและความสามัคคีเป็นหลักการสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชา ปัญญาพานิช (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า เพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิทยฐานะแตกต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การวางแผนของผู้บริหารสถานศึกษาในการมอบหมายงานให้บุคลากรรับผิดชอบ พิจารณาจากความรู้ ความสามารถเป็นหลัก ส่วนทางด้านเพศ เป็นองค์ประกอบรองที่ต้องอาศัยผลกำลังในการดำเนินงานในสถานศึกษาที่แตกต่างกันออกไป แต่ทุกงานในสถานศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือและความสามัคคีเป็นหลักการสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชา ปัญญาพานิช (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า วิทยฐานะที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเป็นลักษณะของการดำเนินงานตามกรอบ นโยบาย มาตรฐาน และตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ให้ปฏิบัติตาม ส่วนผู้ที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน ต่างก็ต้องร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้ตรงตามกรอบที่กำหนดไว้ เพื่อให้ผลการดำเนินงานผ่านการประเมินผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีวิน ทองศรี (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ผลการเปรียบเทียบพบว่า วุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความสามัคคีในสถานศึกษา การช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่สถานศึกษาพึงมี เพื่อให้เกิดการสอนงานให้ บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า ให้มีประสบการณ์ในการทำงานมากยิ่งขึ้น และส่งผลต่อ คุณภาพของงานที่คาดหวังไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีวิน ทองศรี (2551, บทคัดย่อ) ได้ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอ ภูซาง จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุนทรื ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.6 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แม้ว่าขนาดของสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อปริมาณของงาน จำนวนบุคลากร จะแตกต่างกัน แต่การดำเนินงานตามนโยบายการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อผ่านเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นแนวทาง ที่คล้ายคลึงกันเสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมชาติ แก้วขาว (2545, บทคัดย่อ) ได้ ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ผลการเปรียบเทียบพบว่า บุคลากรใน โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพไม่แตกต่าง กัน

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ มี การตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการ วางแผนการจัดการศึกษา โดยมีการวัดผลประเมินผล ตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษา อย่างต่อเนื่องเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการ จัด การศึกษาในปัจจุบัน

1.2 ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ดังนั้นผู้บริหาร

สถานศึกษาควรมีการวางแผนการดำเนินงานการบริหาร โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อให้ผลการดำเนินงานออกมาเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม และมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายการดำเนินงานที่กำหนดไว้

1.3 ด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ ตระหนักถึงความจำเป็นในการเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาควรร่วมมือกันในการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีความสมบูรณ์ และมีการอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ และเล็งเห็นถึงความสำคัญ จำเป็นในการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และพร้อมที่จะนำไปใช้ในการดำเนินงานในครั้งต่อ ๆ ไป

1.4 ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ ความสามารถทางด้านการสร้างสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรได้แสดงความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ เป้าหมายที่ต้องการให้บุคลากรทราบไปในทิศทางเดียวกันและแนะแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

1.5 ด้านติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ มีการจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และมีการแจ้งผลการตรวจสอบให้สถานศึกษาทราบ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวัดผล โดยการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ผลของการตรวจสอบให้บุคลากรได้รับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น

1.6 ด้านประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ มีการประเมินโดยบุคคลภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินบุคลากรภายใน เพื่อให้เกิดความยุติธรรม และได้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างมากยิ่งขึ้น และพร้อมต่อการนำข้อมูลจากการประเมินมาปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.7 ด้านจัดทำรายงานประจำปี พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการแนะนำ และให้ความรู้แก่บุคลากรในการดำเนินงานต่าง ๆ โดยเทียบกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ เพื่อให้ตรงตามเป้าหมายของการวัดและประเมินผลมากที่สุด

1.8 ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษาย่างต่อเนื่อง พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ มีการวิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ต้องปรับปรุงของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาพิจารณาปรับปรุง และดำเนินการแก้ไขเพื่อให้เกิดคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี